

Sygn. akt III CSK 111/20

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z wniosku M. H.
przy uczestnictwie W. G. i A. H.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 marca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika W. G.
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 3 grudnia 2019 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnik W.G. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w T. z 3 grudnia 2019 r., zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik postępowania powołał się na istniejącą w sprawie potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości oraz oczywistą zasadność skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1),

istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Ponadto zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi - obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) - odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Dystynkcja ta wiąże się z celem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, polegającym na przytoczeniu prawnych racji przemawiających za zasadnością merytorycznego rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań tego środka zaskarżenia. Publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej sprawiają, że ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma następczy charakter i warunkowana jest uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych). Odsyłanie do uzasadnienia podstaw kasacyjnych w celu umotywowania przyczyn kasacyjnych jest w związku z tym niedopuszczalne i pomija szczególną funkcję wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uniemożliwiając Sądowi Najwyższemu ocenę istnienia przyczyn kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 czerwca 2019 r., IV CSK 575/18 oraz z 15 października 2020 r. IV CSK 175/20).

Złożona skarga kasacyjna nie odpowiada tym założeniom. Po pierwsze, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w ramach którego skarżący nie sformułował nawet przesłanek kasacyjnych z art. 398⁹ § 1 k.p.c., odsyła bezpośrednio do treści uzasadnienia podstaw skargi. Dopiero z treści uzasadnienia można wywieść, że wniosek ten, został oparty na istnieniu potrzeby wykładni przepisów prawnych oraz oczywistej zasadności skargi. Po drugie, trudno zgodzić się ze skarżącym, co do obszerności uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi. Skarżący w tym zakresie ograniczył się bowiem do sformułowania zaledwie kilku zdań w zakresie każdej z przesłanek, co wręcz uniemożliwia Sądowi Najwyższemu odniesienie się do ich występowania na gruncie rozpoznawanej sprawy.

W zakresie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący nawet nie sprecyzował, jakie – jego zdaniem przepisy – wymagają dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni. Odnośnie zaś do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący co prawda wskazał, że zaskarżone orzeczenie koliduje - w jego ocenie - z art. 172 k.c., jednak we wniosku nie zawarto żadnej samodzielnej argumentacji prawnej przemawiającej za takim stanowiskiem. Argumentacji takiej nie stanowi bowiem lakoniczne stwierdzenie, że „W orzecznictwie zarówno sądów powszechnych, jak i Sądu Najwyższego istnieje przekonanie o możliwości zasiedzenia w normalnych warunkach jedynie tej części nieruchomości, która znajdowała się w posiadaniu samoistnym zasiadających. W tym stanie postanowienie z dnia 3 grudnia 2019 r. wydane przez Sąd Okręgowy w T. o sygn. akt I Ca (...) trzeba by uznać za niewątpliwie sprzeczne z przepisami prawa”.

Taka konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania - już tylko z tych względów - skłania do odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, mając na względzie, że ocena zasadności podstaw kasacyjnych ma charakter wtórny wobec rozstrzygnięcia w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie jest przy tym rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów na rzecz merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, jeżeli strona nie powołała ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; z 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17 i z 10 maja 2018 r., I CSK 800/17).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw